Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U004075

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-11-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лебідь Олександр Васильович

2. Oleksandr V. Lebid

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4253-8696

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: економіка

Дата захисту: 15-12-2025

Спеціальність за освітою: облік і аудит

Місце роботи здобувача: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11229

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.52.13, 06.52.25, 06.75.13

Тема дисертації:

1. Економічні та екологічні передумови залучення інвестицій в АПК України

2. Economic and Environmental Preconditions for Attracting Investments into Ukraine's Agro-Industrial Complex

Реферат/анотація:

1. У дисертації, в цілому, відображено сучасні тенденції розвитку аграрного сектору України та виявлено необхідність комплексного підходу до залучення інвестицій. Встановлено, що успішна інвестиційна діяльність в аграрному секторі потребує не лише грошових коштів, а й інтеграції екологічних, соціальних та технологічних напрямів, що забезпечить стійкість та конкурентоспроможність на належному рівні. Звернено особливу увагу на міжнародний контекст залучення інвестицій в аграрну промисловість України. Проаналізовано роль прямих закордонних вкладень, співпрацю з міжнародними фінансовими організаціями та інтеграцію кращих світових практик у національні процеси агропромисловості. Показано, що активне залучення міжнародного капіталу сприяє підвищенню технологічного рівня виробництв, розвитку експорту та інтеграції України в глобальні ланцюги доданої вартості. У першому розділі дослідження подано глибокий теоретико- методологічний розгляд сутності інвестицій та їх рушійних сил у динаміці розвитку аграрного комплексу. У роботі розглядається економічна природа інвестицій як основного ресурсу економічного зростання, інноваційного оновлення та підвищення конкурентоспроможності сільського господарства. У

другому розділі аналізується сучасний стан економічних та екологічних передумов інвестування в аграрний сектор економіки. За допомогою статистичних даних, економетричного моделювання та SWOT- аналізу було досліджено макроекономічні показники, що впливають на інвестиційний потенціал сектору: обсяг ВВП, прямі іноземні інвестиції, темпи інфляції, обмінні курси національної валюти, облікову ставку, структуру зовнішнього боргу, експорт та імпорт. У третьому розділі нами проаналізовано стратегічні основи активізації інвестиційних процесів в АПК у повоєнний період та перехід до «зеленої економіки». Нами запропоновано структурно-функціональну модель інвестиційної політики АПК, яка поєднує економічні, екологічні та інституційні криві розвитку. Відповідно до цієї моделі були ідентифіковані основні інвестиційні пріоритети, що включають цифрову трансформацію сільського господарства, використання тригерів точного землеробства, розвиток відновлювальної енергетики, відновлення зрошувальних мереж, будівництво логістичної інфраструктури, підвищення енергоефективності підприємств та розвиток глибокої переробки сільськогосподарської продукції. Окрема увага приділялася регуляторам ДПП, таким як спільне фінансування, концесії, кластеризація, фонди підтримки, елементи податкової реформи та механізми «єдиного вікна». Таким чином, нами запропоновано низку інституційних і правових інструментів, спрямованих на залучення інвестицій та забезпечення їх захисту. На практичному рівні досліджено проєкт «Агроінноваційний Хаб» ВНАУ у партнерстві з приватним інвестором. Публічний партнер надає земельні ресурси та науковий супровід, приватний – фінанси, технології та обладнання для точного землеробства. Очікувані переваги: оновлення навчальних ферм, набуття практичного досвіду здобувачами, створення науково обґрунтованої показової бази для інвесторів. Спільний результат – створення регіонального агроінноваційного центру, який поєднує знання, технології та капітал. Вивчено інвестиційні проєкти в сільському господарстві України, зокрема у сферах біоенергетики, точного землеробства, технологій енергозбереження, сталої логістики та відновлення систем зрошення. На основі проведеного аналізу запропоновано інтегровану концепцію екологічно спрямованих інвестицій на засадах «зеленої» економіки. Вона передбачає дотримання принципів сталого виробництва, впровадження ESG- стандартів, використання технологій ресурсозбереження та циркулярної економіки, включаючи точне землеробство, біоенергетику та енергоефективне виробництво. Також акцентовано увагу на застосуванні цифрового моніторингу для оцінювання екологічних показників та результативності діяльності за фінансовими, соціальними й природними критеріями. Головними напрямами є стабілізація ресурсної бази, цифровізація сільського господарства та розвиток інфраструктури «зеленої» економіки. Наукова новизна дослідження полягає у створенні інтегрованої моделі інвестиційної політики, яка поєднує економічні, екологічні та соціальні критерії для оцінювання ефективності інвестицій. Модель дозволяє всебічно оцінювати ризики, прогнозувати економічні результати, а також забезпечувати стійкість розвитку аграрного сектору в умовах змін клімату й післявоєнного відновлення. Таким чином, дослідження показує, що поєднання економічних, екологічних та інноваційних чинників, інтеграція механізмів ДПП та застосування принципів «зеленої» економіки сприятимуть залученню інвестицій у довгостроковій перспективі, модернізації аграрного сектору України й досягненню цілей сталого розвитку.

2. Today, one of the most significant challenges for the national production and economic complex is its gradual transition to modern, high-tech, and environmentally safe approaches to design, production, organization, and delivery of goods and services. Such transformation requires substantial financial resources to support the development of various sectors of production and commercial activity. At present, Ukraine’s investment image is assessed rather negatively due to political instability, which generates heightened risks and general tension within the state. At the same time, the steps taken by the government toward integration into the global economy remain insufficiently visible, despite membership in the World Trade Organization and the signing of the Association Agreement with the European Union. Under the conditions of limited domestic financial resources, the Ukrainian economy is in urgent need of investment, which can become a key driver of sustainable socio-economic growth, the development of export-oriented sectors, technological renewal, and the improvement of environmental performance in production. To advance to a new level of development, the national economy requires investments in the field of rational natural resource management and resource conservation. The efficiency of environmental

investment mechanisms directly affects the country's socio-economic condition, the quality of life of the population, and the capacity to implement modern environmental protection projects and programs. These circumstances underline the relevance and significance of the chosen research topic. The dissertation provides a comprehensive justification of the economic and environmental factors that determine the effectiveness of investment attraction in Ukraine's agro-industrial complex under conditions of economic transformation, climate challenges, and post-war recovery. The work combines an in-depth theoretical analysis with empirical research on investment processes and the development of a strategically oriented investment model based on the principles of sustainable development, ecological safety, and innovative modernization. The study demonstrates the interrelation between economic and environmental factors shaping the investment attractiveness of the agricultural sector. It analyzes how macroeconomic indicators, the state of land resources, water balance, the level of technological innovation, and the institutional environment influence the ability to attract capital and ensure the stability of agro-industrial development. The key mechanisms contributing to the balanced growth of the agricultural sector include the stimulation of innovation, the adoption of the "green economy" principles, the introduction of digital technologies, and the integration of environmental standards into production processes. In addition, the research highlights public-private partnership (PPP) as an effective tool for resource mobilization and risk reduction in the investment process. In general, the dissertation reflects the current trends in the development of the agricultural sector of Ukraine and substantiates the need for a comprehensive approach to attracting investments. He establishes that successful investment activity in the agricultural sector requires not only financial resources, but also the integration of environmental, social and technological dimensions, which together provide long -term stability and competitiveness. Particular attention is paid to the international dimension of investment attractiveness in the agro -industrial complex of Ukraine. The study analyzes the role of foreign direct investment, cooperation with international financial institutions and the integration of the best global practices into national agro -industrial processes. The results obtained demonstrate that active involvement of international capital contributes to technological progress, the growth of exports and the integration of Ukraine into global values chains. The first section of the study is a thorough theoretical and methodological analysis of the nature of investments and their driving forces in the dynamics of the development of the agricultural complex. It explores the economic essence of investments as a fundamental resource of economic growth, innovation, and competitiveness in agriculture. The classification of investments is carried out by purpose (real, financial, innovative), by source (domestic, external), by institutional nature (public, private, mixed), by duration (short-term, medium-term, long-term), and by territorial orientation. Based on the results of the analysis, a systemic model of the investment attraction mechanism in agriculture has been developed, which integrates investment forms and tools, regulatory and legal conditions, financial and credit mechanisms, state incentives, and management methods as interrelated components.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0122U002096

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Lebid O.V. E-Governance of the Economy of the Future: World Experience and Prospects of Ukraine. Ekonomika APK. 2021. Vol. 28, Issue 10. P. 98-110 DOI: https://doi.org/20.32317/2221-1055.202110098

- Лебідь О.В. Цифрова трансформація галузей економіки в Україні у воєнний час. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2022. № 2(60). С. 141-156. DOI: https://doi.org/10.37128/2411-4413- 2022-2-10
- Лебідь О. Цифрові та інформаційні технології в управлінні підприємством: реальність та погляд у майбутнє. Економіка та суспільство. 2023. Вип. 55. URL: https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/ article/view/2840/2764 DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-19
- Лутковська С.М., Лебідь О.В. Еколого-економічні умови активізації інвестиційної діяльності АПК України. Інвестиції: практика та досвід. № 16. 2024. С. 78-87. DOI: https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.16.78
- Lutkovska S.M., Lebid O.V. Environmental aspects of investment policy as a component part of the economic mechanism of nature use. Вісник Львівського торговельно-економічного університету. Економічні науки. 2024. № 79. С. 27-37. DOI: https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-79-03
- Лебідь О.В. Вплив чинників на процес залучення інвестицій в економічний розвиток України. Трансформаційна економіка. 2025. № 1 (10). С. 56-62. URL: https://www.transformations.in.ua/index.php/journal/ article/view/156 DOI: https://doi.org/10.32782/2786-8141/2025-10-9
- Лебідь О.В. Кореляційно-регресійне моделювання впливу прямих іноземних інвестицій на продуктивність аграрного сектору України. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2025. № 20. URL: https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2025-20-04-08/2025-20-04-08 DOI: https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-20-04-08
- Lebid O.V. The state and dynamics of investments in environmentally oriented projects of Ukraine's agroindustrial complex. Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики. 2025. №1. С. 55-69. URL: 8U71P1gU9E4cJTFg0Q6F.pdf DOI: https://doi.org/10.37128/2411-4413-2025-1
- Лебідь О.В. Аналіз основних показників інноваційного потенціалу в Україні. Бізнес, цифрові інновації, підприємництво: теоретичні підходи та практичні аспекти розвитку: зб. матеріалів наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 6 листопада 2021 року). Запоріжжя. 2021. С. 82-87. URL: https://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/30377.pdf
- Лебідь О.В. Вплив інформаційних технологій на ефективність виробництва в агропромисловому комплексі України. Науково-інноваційний розвиток агровиробництва як запорука продовольчої безпеки України: вчора, сьогодні, завтра: матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції 28-29 вересня 2023 року. м. Київ Оброшине. 2023. С. 102-104. URL: https://dnsgb.com.ua/assets/files/2023/10/zbirnik_konf_28_09_2023.pdf
- Лебідь О.В. Роль капітальних інвестицій у забезпеченні сталого розвитку агропромислового комплексу в умовах цифровізації та глобальної інтеграції. Сучасні вектори розвитку аграрної науки: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (ХДАЕУ, 17-18 вересня 2024 року). Херсон: ХДАЕУ, 2024. 920 с.
- Лебідь О.В. Еколого-економічні детермінанти залучення інвестицій в агропромисловий комплекс України в умовах сталого розвитку. International scientific-practical conference: Sustainable development of society in the era of digitalization: science, education and innovation. November 23, 2024. Aarhus, Denmark. 2024
- Лебідь О.В. Екологічна ефективність реалізації інвестиційних проєктів в аграрному секторі з урахуванням регіональних особливостей їх залучення. Інноваційний розвиток економіки, фінансових систем та правового забезпечення: сучасні тренди та стратегічні орієнтири: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Кременчук, 27 серпня 2025 р.). Кременчук: ЦФЕНД, 2025. С. 44-48. URL: https://drive.google.com/file/d/1zIYziyCUDnyGWdDz0odhY_jx3nw2TxKN/view
- Лебідь О.В. Сталий розвиток як інструмент для залучення інвестицій на зелену реконструкцію агробізнесу України. Achievements of 21st Century Scientific Community: Proceedings of the 3rd

International Scientific and Practical Internet Conference, September 18-19, 2025. FOP Marenichenko V.V., Dnipro, Ukraine. P. 109-111. URL: http://www.wayscience.com/wp-content/uploads/2025/09/Conference-Proceedings-September-18-19-2025-1.pdf

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U002096

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лутковська Світлана Михайлівна

2. Svitlana M. Lutkovska

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8350-5519

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Добіжа Наталія Володимирівна

2. Nataliia V. Dobizha

Кваліфікація: доктор економічних наук, професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8277-7977

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=Nz3vKZ0AAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Вінницький навчально-науковий інститут економіки Західноукраїнського національного університету

Код за ЄДРПОУ: 21722921

Місцезнаходження: вулиця Гонти, Вінниця, Вінницький р-н., 21017, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Данкевич Андрій Євгенович
2. Andriy Y. Dankevych

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1801-7516

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет харчових технологій

Код за ЄДРПОУ: 02070938

Місцезнаходження: вул. Володимирська, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гонтарук Ярослав Вікторович
2. Yaroslav V. Hontaruk

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7616-9422

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Томашук Інна Вікторівна
2. Inna V. Tomashuk

Кваліфікація: д.філософ, доц., 051

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6847-3136

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Вінницький національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497236

Місцезнаходження: вул. Сонячна, Вінниця, Вінницький р-н., 21008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Логоша Роман Васильович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Логоша Роман Васильович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Коваль Олена Вікторівна
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна